

Hayat Bilgisinde Yaşam Becerileri Eğitimine Yönelik Bir Analiz: Öğretmen Görüşleri*

Uğur BASTIK**¹ & Nihat ŞİMŞEK²

Gönderilme Tarihi: 16 Mart 2022 Kabul Tarihi: 09 Mayıs 2022
DOI: 10.38015/sbyy.1089072

Öz:

Yaşam becerileri eğitiminde Hayat Bilgisi dersini değerlendirmek amacıyla yapılan bu araştırma, durum çalışması modeliyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örnekleminde, Gaziantep'in Nizip ilçesinin devlet okullarında çalışan 30 sınıf öğretmeni bulunmaktadır. Bu örneklem seçilirken kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmanın verileri toplanırken "Öğretmen Görüşme Formu" kullanılmıştır. Bu formda, Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimine yönelik açık uçlu sorular bulunmaktadır. Bu formun sorularına yönelik sınıf öğretmenlerinin vermiş olduğu yanıtlar, araştırmanın verilerini oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin analizinde, betimsel analiz yönteminin yüzde ve frekans analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Bu teknikle yapılan analiz işlemlerinde, sınıf öğretmenlerine yöneltilen her bir soru alt problem olarak ele alınmış ve bu alt problemlerin her birinin yanıtları için üç tema oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimine yönelik öğretmen görüşlerinin farklı olduğu ortaya çıkmıştır. Bazı öğretmenler, dersin yaşam becerileri eğitimi için istenilen yeterliliği, verimliliği taşıdığını; derse gerekli önemin verildiğini ve öğretmenlerin yaşam becerileri için donanımlı olduğunu bazıları ise bu ifadelerin aksi yönde görüşler ileri sürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yaşam becerileri, hayat bilgisi, sınıf öğretmeni, beceri eğitimi, betimsel analiz yöntemi.

Abstract:

This study, which was conducted to evaluate the Life Studies lesson in life skills education, was carried out with a case study model. In the sample of the study, there are 30 classroom teachers working in state schools of Nizip district of Gaziantep. While choosing this sample, easily accessible situation sampling was used. While collecting the data of the research, "Teacher Interview Form" was used. In this form, there are open-ended questions for life skills education in the Life Studies lesson. The answers given by classroom teachers to the questions of this form constitute the data of the study. The percentage and frequency analysis technique of the descriptive analysis method was used in the analysis of the research data. In the analysis processes performed with this

Atf:

Bastık, U. & Şimşek, N. (2022). Hayat bilgisinde yaşam becerileri eğitimine yönelik bir analiz: öğretmen görüşleri. *International Journal of New Approaches in Social Studies*, 6(1), 20-35. <https://doi.org/110.38015/sbyy.1089072>

¹Gaziantep Üniversitesi, Türkiye. Orcid ID: 0000-0003-0671-5384

²Gaziantep Üniversitesi, Türkiye. Orcid ID: 0000-0002-7909-1851

*Bu çalışma ikinci yazar danışmanlığında birinci yazar tarafından 25/12/2018 tarihinde tamamlanan 537440 tez no'lu yüksek lisans tezinden türetilmiştir

**Corresponding Author: ugurbastik@hotmail.com

this technique, each question posed to classroom teachers was considered as a sub-problem and three themes were created for the answers of each of these sub-problems. As a result of the research, it was revealed that teachers' views on life skills education in the Social Studies course were different. Some teachers stated that the course carries the desired efficiency and competence for life skills training; Some of them argued that the necessary importance was given to the lesson and that the teachers were equipped for life skills.

Keywords: Life skills, life studies, classroom teacher, skills training, descriptive analysis method.

GİRİŞ

İnsan, yaşamı boyunca çeşitli zorluklar ve sıkıntılarla karşılaşabilmektedir. Bu zorluk ve sıkıntılar karşısında, kişiler eğer güçlü ve etkili bir eğitim yolundan geçmişse bunlarla baş edebilmenin çarelerini bulabilme imkânına sahip olabilirler. Böyle yetişen veya yetişmiş olan kişiler, parçası oldukları toplumu da doğrudan veya dolaylı olarak etkileyerek daha sağlıklı bir sosyal yapıyı ortaya çıkarabilir. Oysaki bayağı, düzensiz, verimsiz eğitim koşullarında yetişmiş olan bireyler, yaşamış oldukları zorluk ve sıkıntılar karşısında bocalayabilir, çıkmaza girebilir. Bu durum yaşamış olduklarını kat kat daha da artırabilir. Kötü bir eğitim sisteminde yetişmiş olan bireylerin buldukları sosyal yapının da kendini oluşturan bireyler gibi sıkıntı, zorluk içinde varlığını sürdürdüğü söylenebilir.

İnsanı yetiştirmenin yolu olarak tanımlanabilecek olan eğitim, hem kişilerin, kişilerden de yola çıkarak, hem de toplumun güçlü, üretken, huzurlu, sağlıklı olmasında etkili olan önemli bir konudur. Bu sebeple öncelikle eğitimin, hangi yerde ve zamanda olursa olsun etkili ve verimli bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Üzerinde durulması gereken en önemli eğitim, okullarda meydana gelendir. Çünkü diğer zaman, yer ve şartlarda meydana gelen eğitim süreci, plansız bir şekilde oluştuğu için eksikliklerin, hataların, yanlışlıkların oluşması daha kolaydır. Oysaki zamanı, yeri, planı, koşulları belirli bir eğitim sürecinde, olumsuzlukların meydana vermesi daha da zorlaştırılabilir. Bunun yanında okullarda gerçekleştirilen eğitim rastgele öğrenmelerden daha uzak olarak, belirli bir amaç doğrultusunda, kademeli ve belli zaman aralığında ve öğrenmeye uygun bir ortamda gerçekleşmektedir. Tüm bu sebeplere bağlı olarak eğitime önem veren ülkelerin tamamı okul eğitimine fazlasıyla önem vermiş ve bu eğitim anlayışından faydalanmak istemişlerdir.

Türkiye açısından bakıldığında, ülkemiz de kuruluşundan bu yana eğitime önem vermiş; ilerlemenin, gelişmenin, güçlü olmanın çaresini eğitimde aramıştır. Çeşitli okul ve okul kademelerini açmış ve eğitilmiş insan sayısını artırmaya çalışmıştır. Bugün insanlarımız okul öncesi, ilkökul, ortaokul, lise ve istenirse üniversite kademelerinden geçerek okul eğitimini tamamlamaktadır. Bu eğitim kademeleri, ihtiyaç ve yaş koşullarına göre eğitim vermektedir. Ancak bu eğitim kademelerinden önem sırasına konulduğunda ilkökulun 1. sırada yer alması yadsınmamalıdır. Çünkü bu kademe kendinden sonraki tüm kademelere temel oluşturarak ilk ve temel öğrenmelerin gerçekleştiği dönemi kapsamaktadır. Burada ortaya çıkacak eksiklikler, hatalar doğrudan veya dolaylı olarak diğer kademeleri etkileyecektir. Örneğin, ilkökulda dört işlemi ve matematik problemlerini öğrenmemiş bir öğrencinin ortaokulda daha karışık ve zor olan matematik problemlerini çözmesi beklenemez çünkü dört işlem bilgisi problem çözmenin temelini oluşturmaktadır. Burada yapılması gereken ilkökulda öğrenciye dört işlemi ve problem çözme öğretmek ve daha sonra ortaokul seviyesine uygun problemleri çözmeye hazır hale getirmektir.

İlkökul öğrenmeleri bilgi, değer ve becerileri kapsar ancak bu öğrenmelerin arasında beceri

öğretimi ayrı bir yer tutar. Bunun sebebi, bilgi ve değerlerin öğrenildikten sonra pasif kalabilme, günlük hayata aktarılamama olasılığı bulunmaktadır. Ancak onları aktifleştirmek, günlük yaşamın içine dökülebilmek, işlemek, dönüştürebilmek, kullanmak söz konusu olduğunda beceri gerekir. Başka bir deyişle beceri, öğrencinin öğrendiklerini günlük yaşamında kullanması veya öğrendiklerinden faydalanması; öğrencinin öğrenmiş olduğu tüm kaynakları işleyerek ürün ortaya koyması olarak tanımlanabilir. Türk Dil Kurumunun (TDK) beceri ile ilgili yaptığı açıklamaya bakıldığında benzer veya yakın tanımlamaların yapıldığı görülmektedir. TDK (2021) beceriyi, öğrenmeye bağlı olarak bir kişinin bir işi yapabilme veya işlemi neticelendirme yeteneği, mahareti olarak tanımlamıştır.

İlkokul dersleri arasında beceri eğitimine yer verilen derslerden biri de Hayat Bilgisi dersidir. Bu dersin amaçlarından biri, öğrencilerin günlük ve ileri yaşamlarında çıkabilecek sorunları, zorlukları çözmelerinde ve aşmalarında etkili olabilecek; onların yaşamlarını kolaylaştırabilecek, rahatlatacak becerileri kazandırmaktır. Aladağ (2016)'a göre Hayat Bilgisi dersi, yurttaş yetiştirmek gayesiyle formal bir eğitimle öğrencilerin yaşam becerilerini öğrenmeleri ve içinde buldukları doğal ve sosyal yaşama uyum sağlayabilmeleri için hazırlanmış bir derstir. Şimşek (2014)'e göre bu ders, öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerini ilke edindiği için bilginin yanı sıra öğrencilere beceri ve değer öğretmeyi de amaçlamaktadır.

“Eğitimin genel amacı, çocuğun çevresine başarılı bir şekilde uyumunu sağlamaktır. Eğitim hayatının temel basamağı olan ilkokul, toplumda yaşayan bireylere sahip olması gereken temel bilgi, beceri, değer, davranış ve alışkanlıkları kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Hayat Bilgisi dersi, ilkokullarda öğrencilerin temel yaşam becerilerini kazanmalarını amaçlayan en önemli derslerden biridir.” (Aladağ, 2016:2).

Zorluklarla dolu bir dünyada olan insanların bu zorlukları aşabilmesi için yaşam becerilerine ihtiyaçları vardır. Bu sebeple yaşam becerileri eğitime ilkokul müfredatında yer verilmesi elzemdir (Ministry of Education and Sports, 2011). 2005, 2009, 2015, 2017 ve 2018 Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programları incelendiğinde, yaşam becerilerine yer verildiği görülmektedir. 2005 öğretim programında 14 (MEB, 2005), 2009 öğretim programında 14 (MEB, 2009), 2015 öğretim programında 22 (MEB, 2015), 2017 öğretim programında 24 (MEB, 2017) ve 2018 öğretim programında 23 beceri bulunmaktadır (MEB, 2018).

Hayat Bilgisi dersinin son 5 öğretim programında yer alan yaşam becerileri için benzerlik gösteren ve yakın olan birçok tanım ve açıklama bulunmaktadır. Yaşam becerileri, bireylerin endişeleriyle ilgili bilgi, tutum ve değerleri bilinçli ve sağlıklı davranışlara dönüştürmesinde yararlı olan yeteneklerdir. Bu beceriler ile yetiştirilen insanlar, "ne yapılmalı, neden yapılmalı, nasıl yapılmalı ve ne zaman yapılmalı" gibi mantıksal bir sürece bağlı kararlar verebilirler (CSBE, 2013).

Yaşam becerileri, günlük hayatın zorlukları ve talepleri karşısında gençlerin duygularını yönetebilmesi, bilinçli kararlar alabilmesi için gereklidir. Bunun yanında öğrencilerin kişiliklerini, yeteneklerini, zihinsel ve fiziksel kabiliyetlerini geliştirerek; hem kendilerini hem de yabancı insanları tanımalarına katkıda bulunarak kendilerini gerçekleştirmede ve topluma uyum sağlamada etkili olur (UNICEF, 2020). Bu beceriler, insanların kendilerini korumasında ve geliştirmesinde, sağlıklı yaşamasında ve sosyal ilişkiler kurabilmesinde etkin olmasını sağlayan ve yaşamları boyunca gerek duydukları yeteneklerdir (Koran, 2010).

Yaşam becerileri, kişilerin yaşamlarını kolaylaştıran; karşılaştıkları zorlukları ve problemleri aşmasını sağlayan yetenek, yeterlilik ve marifet olarak açıklanabilir (WHO, 1997; Şimşek, 2019). Bu beceriler, gençlerin yaşamlarındaki zorlukları ve riskleri müzakere etmelerini ve arabuluculuk yapmalarını ayrıca topluma üretken katılımını sağlamak için bir araçtır (United Nations Population Fund, 2017).

Öğrencilere yaşam becerileri eğitimi uygulamak, özellikle çocukların ihtiyaçlarına hitap ettiği, motive edilmesine yardımcı olduğu, yaşam düzenlemeleri için pratik, bilişsel, duygusal, sosyal ve kendini yönetme becerilerini sağladığı için gereklidir (Prajapati, Sharma ve Sharma, 2017). Bu beceriler, karmaşık yaşam senaryosuyla başa çıkmak için bir önleme ve geliştirme yaklaşımı olarak önerilmektedir (Behrani, 2016).

“Yaşam becerileri eğitiminin amacı bireyin içinde yaşadığı dünyaya uyum sağlaması, karşılaşacağı sorunlara çözüm üretmesi ile başarılı ve kaliteli bir yaşam sürmesini sağlayacak beceriler edinmesini sağlamaktır. Temel yaşam becerileri eğitiminin belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için hazırlanan programlarda öncelikle programın uygulanacağı bireylerin gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır.” (Yıldırım, 2020: s.14).

Yaşam becerileri, gençlerin yetişkinliğe ve iş dünyalarına geçişte başarıya ulaşmalarını sağlamada olumlu tutum ve inanç geliştirmektedir. Bu beceriler ile gençler, üretken yetişkinliğe geçerken gerekli yetenek ve kabiliyetlerle donatılarak stres çözüm yöntemini, zorluklarla baş edebilmeyi, olumlu görüş ve benlik saygısı geliştirmeyi, empati kurabilmeyi, kişisel sınırları belirlemeyi, anlaşmazlıklara çözümler bulmayı, güvenli iletişim kurmayı, hedef belirlemeyi, karar vermeyi, eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi, yönetici işlevsel becerileri kullanmayı öğrenmektedir (UNICEF, 2020). Yaşam becerileri eğitiminin etkili olduğu durumlar şunlardır:

- Genç ergenler arasında olumlu tutum ve davranışları teşvik etmek,
- İletişim becerilerini geliştirmek,
- Sağlıklı karar vermeyi teşvik etmek,
- Olumsuz ve yüksek riskli davranışların önlenmesi,
- Daha fazla sosyalliği teşvik etmek,
- Öfke kontrolünü öğretmek,
- Benlik saygısını ve kendine güveni artırmak,
- Akademik performansın iyileştirilmesi (CSBE, 2011).

UNICEF, başarılı bir yaşam becerileri eğitiminin olabilmesi için aşağıdaki kriterleri belirlemiştir:

- 1) Yalnızca bilgi ve tutum değişikliğine değil, daha önemli olan davranış değişikliğine değinilmelidir.
- 2) Geleneksel "bilgi temelli" yaklaşımlar genellikle tutum ve davranışlarda değişiklik sağlamak için yeterli olmayacaktır. Bu nedenle katılımcıların güvenli davranışları uygulayabilecekleri ve etkilerini deneyimleyebilecekleri alıştırmalara ve durumlara yer verilmelidir.
- 3) Öğrenmede tekrarlamaya, özetlemeye, pekiştirmeye ve gözden geçirmeye gereksinim vardır.
- 4) Politika çalışmaları, sağlık hizmetleri, toplum gelişimi ve medyayla birlikte çalışılarak en iyi sonuçlar alınacaktır (United Nations Office on Drugs and Crime, 2006).

Öğretmenler eğitim işlerinin merkezindedir. Bu sebeple yaşam becerileri öğretiminde öğretmenler önemli bir yere sahiptirler. Bu süreçte öğretmenler,

- Öğrencileri birlik içinde olumlu çalışmaya teşvik etmelidir.
- Öğrencilerin kendilerini rahat hissettikleri bir güven ortamı yaratmalı bu ortamda öğrenciler düşüncelerini ve duygularını dile getirebilmelidir.
- Her çocuğun ilerleme kaydettiğini hissetmesine yardımcı olmalıdır.
- Öğrencilere hükmetmemeli onlara rehber olmalıdır.
- Hassas olan konularda ilgili olmalıdır.
- Öğrencilere saygılı olmalıdır.
- Öğrenciler arasında saygıyı teşvik etmelidir.
- Öğrencilere eşit davranmalıdır.
- Sağlıklı davranışlar için rol model olmalıdır.
- Kişisel ve profesyonel tutum ve uygulamaları benimsemelidir.
- Güvenilir ve saygın bir itibara sahip olmalıdır.
- Öğrencilerin kendilerini ifade etmelerine yardımcı olacak öğretim yöntemlerini kullanmalıdır.
- Düzenli olarak izleme / değerlendirme araçları oluşturmalı ve kullanmalıdır.
- Kaynaklara, liderliğe ve kurumsal desteğe erişim yaratabilmelidir (WHO, 2020).

Öğrencilerin hayatlarında çok büyük etkileri olacak bu beceriler için Hayat Bilgisi dersinin değerlendirilmesi gerekir. Çünkü yaşam becerileri programlarının değerlendirilmesi verimlilik, zorlukların ve sorunların tanımlanması, etkili ve düzenli yürütülebilmesi için gereklidir (WHO, 1997; Subasree & Nair, 2014). Bu çalışmanın amacı, yaşam becerilerinin öğretiminde Hayat Bilgisi dersini değerlendirmektir. Bu değerlendirmeyi yaparken dersin planlanmasında, işlenişinde, değerlendirilmesinde etkili olan öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Yaşam becerileri öğretiminde Hayat Bilgisi dersini değerlendirmek amacıyla yapılan bu çalışma, durum çalışması modeliyle gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın konusuyla ilgili öğretmenlerin fikirleri alınmış ve bu fikirler yüzde frekans yöntemiyle analiz edilerek değerlendirilmiştir. McMillan (2000), “durum çalışmalarını bir ya da daha fazla olayın, ortamın, programın, sosyal grubun ya da diğer birbirine bağlı sistemlerin derinlemesine incelendiği yöntem olarak tanımlamaktadır.” (Akt. Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2012:21).

Araştırma Grubu

Çalışmanın örneklem seçimi, amaçlı örnekleme yönteminin kolay ulaşılabilir durum örneklemeyle yapılmıştır. Bu yöntem ile Gaziantep ilinin Nizip ilçesinin resmi okullarında çalışan 30 öğretmene ulaşılmıştır. Bu çalışmada kullanılan yöntem, yakın ve basit olan durumu seçer; hız ve pratiklik kazandırır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Tablo 1. Araştırmanın nitel bölümüne katılan sınıf öğretmenlerinin demografik özellikleri

Özellikler	f	%
Cinsiyet		
Bayan	21	70
Erkek	9	30
Toplam	30	100
Yaş		
20-30	6	20
31-40	12	40
41 ve Üstü	12	40
Toplam	30	100
Öğretmenlik Mesleği Süresi		
0-5	4	13,3
6-10	4	13,3
11-15	6	20
16-20	5	16,7
21 ve üstü	11	36,7
Toplam	30	100
Öğretmeni Olunan Sınıf		
1. Sınıf	8	26,7
2. Sınıf	9	30
3. Sınıf	7	23,3
4. Sınıf	6	20
Toplam	30	100
Medeni Hâl		
Evli	26	86,7
Bekâr	4	13,3
Toplam	30	100
Mezun Olunan Okul		
Eğitim Fakültesi	26	86,7
Diğer	4	13,3
Toplam	30	100

Tablo 1’deki sınıf öğretmenlerinin özellikleri incelendiğinde, cinsiyete göre bayan öğretmenler %70 (21) ile çoğunluktadır. Yaşa göre 31-40 ile 41 ve üstü yaş aralığı %40 (12) ile 20-30 yaş aralığına göre daha fazladır. Medeni duruma göre, %86,7 (26) ile evliler çoğunluktadır. Mezun olduğu okullara göre bakıldığında, %86,7 (26) ile eğitim fakültesi mezunu olanlar çoğunluktadır. Öğretmeni olduğu sınıfa göre %30 (9) ile 2. sınıf okutan sınıf öğretmenleri en fazladır. Öğretmenlik mesleği süresine göre %36,7 (11) ile 21 ve üstü yıl olanlar daha fazladır.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmanın veri toplama aşaması, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle yapılmıştır. Bu teknikle katılımcılara, 5 tane açık uçlu soru sorulmuştur. Ekiz (2013)’e göre, bu teknikte sorular önceden oluşturulur ve sorularda kısmi esneklik de bulunmaktadır.

Öğretmen Görüşme Formunun Hazırlanması

Görüşme formu oluşturulmadan önce konuyla ilgili literatür taraması yapılarak ve uzman görüşlerinden faydalanılarak temel ve alternatif 5 soru hazırlanmıştır. Bu sorular, öncül olarak 15 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Bu uygulama sonucunda işlevsel olduğu anlaşılan soruların görüşme formunda da kullanılmasına karar verilmiştir.

Çalışmada kullanılan görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde öğretmenlerin kişisel ve mesleki bilgileri; 2. bölümde çalışmanın konusuyla ilgili öğretmenlere yöneltilen sorular bulunmaktadır.

“Öğretmen Görüşme Formu” ile Elde Edilen Verilerin Analizi

Sınıf öğretmenleriyle yapılan görüşmeler sonucu ulaşılan veriler analiz edilirken betimsel analiz yönteminin yüzde ve frekans tekniğinden yararlanılmıştır. Bu teknik uygulanırken öncelikle veri toplamada kullanılan formlara Ö1, Ö2, ..., Ö29, Ö30 gibi numaralar verilmiştir. Bu işlemin ardından numaralandırılmış olan her form araştırmacılar tarafından okunmuştur. Okuma işleminin ardından katılımcıların demografik özelliklerinin yüzde ve frekans işlemleri gerçekleştirilmiştir. Bu işlemlerin ardından ulaşılan veriler tablolaştırılmış ve değerlendirilmiştir. Demografik özelliklerin analizinden sonra katılımcıların açık uçlu 5 soruya verdikleri yanıtların analiz işlemlerine başlanmıştır. Katılımcılara sorulan soruların her biri alt problem olarak değerlendirilmiştir. Katılımcıların yanıtları analiz edilirken bu yanıtlardan da yola çıkarak her bir problem için 3 tema oluşturulmuş ve bu temalar altında yer alan katılımcı yanıtlarının yüzde ve frekans hesaplamaları yapılmıştır. Bu hesaplamalar sonucu ulaşılan veriler tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır. Tabloları yorumlama işleminin ardından temalara ait örnek yanıtlar verilmiştir.

Yıldırım ve Şimşek (2016)’e göre betimsel analizin amacı, bulguları düzenleyerek ve yorumlayarak sunmaktır. Bu analizde katılımcıların görüşlerini çarpıcı aktarabilmek için doğrudan alıntılar sıklıkla kullanılır.

Görüşme formunun geçerlik ve güvenilirliği için uzman görüşünden yararlanılmış, görüşme formunun geliştirme aşaması ayrıntılarıyla açıklanmış, görüşmeler sonucu ulaşılan veriler katılımcılar tarafından teyit edilmiştir.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırma katılımcılarına, “Hayat Bilgisi dersinde yapılan etkinliklerin beceri eğitimine etkisinin olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya ait bulgular Tablo 2’de bulunmaktadır.

Tablo 2. Hayat Bilgisi dersinde yapılan etkinliklerin beceri eğitimine etkisi

Soru	Tema	f	%
Hayat Bilgisi dersinde yapılan etkinliklerin beceri eğitimine etkisinin olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet	13	43
	Kısmen	9	30
	Hayır	8	27

Tablo 2 incelendiğinde, birinci alt problemde yer alan soruya katılımcıların %43 (13 kişi)’ünün “Evet”; %30 (9 kişi)’unun “Kısmen”; %27 (8 kişi)’ininin “Hayır” teması altında yanıt verdikleri görülmektedir. “Evet” teması altında yanıt veren olan katılımcıların oranı, “Kısmen” veya “Hayır” teması altında yanıtları olan katılımcılardan fazla olsa da bu iki tema altında yanıt veren katılımcıların toplam oranından azdır. Bu iki tema altında yanıtları olan katılımcılar, ders etkinliklerinin beceri eğitimine etkisi hakkında olumsuz yanıtlar vermiş ve sorunları belirtmişlerdir. Bu katılımcıların vermiş olduğu yanıtlardan bazı örnekler aşağıdadır:

“Kısmen” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“...fakat somut işlemler dönemindeki çocuklar için uygulama boyutunda yeterli olduğunu düşünmüyorum...” (Ö30).

“Hayır” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“Ders kitaplarında yeterince örnekle açıklanıp öğrenciye yapacağı etkinlikler hakkında fikir verilmemiştir. Verilen etkinliklerin sınıf ortamında uygulanabilir etkinlikler olması gerekmektedir...” (Ö14).

İkinci Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırma katılımcılarına, “Hayat Bilgisi dersindeki yaşam becerilerinin, öğrencileri hayata hazırladığını düşünüyor musunuz?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya ait bulgular Tablo 3’te bulunmaktadır.

Tablo 3. Hayat Bilgisi dersindeki yaşam becerilerinin, öğrencileri hayata hazırlaması

Soru	Tema	f	%
Hayat Bilgisi dersindeki yaşam becerilerinin, öğrencileri hayata hazırladığını düşünüyor musunuz?	Evet	19	63
	Kısmen	8	27
	Hayır	3	10

Tablo 3 incelendiğinde, ikinci alt problemde yer alan soruya katılımcıların %63 (19 kişi)’ünün “Evet”; %27 (8 kişi)’ininin “Kısmen”; %10 (3 kişi)’unun “Hayır” teması altında yanıt verdikleri görülmektedir. “Evet” teması altında yanıt veren katılımcıların oranı hem ayrı ayrı hem de toplamda diğer iki temanın katılımcı oranından fazladır. Olumsuz yanıtlar veren ve sorunları belirten diğer temaların toplam oranı %37’dir. Bazı katılımcı yanıtları aşağıdadır.

“Evet” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“...Öğrenciler derste öğrendiği bilgileri kolaylıkla günlük yaşama aktarabiliyor veya günlük yaşamda karşılaştığı sorunları ders içerisinde görerek bağdaştırıyor ...” (Ö17).

“Hayır” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“...Hayat kişinin bizzat içerisinde olduğu ve her türlü koşullarla karşılaştığı bir ortamdır. Ancak kitaplar üzerinden okul ortamının yapay çerçevesi hayatın gerçek şartlarından çok uzaktır...” (Ö21).

Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırma katılımcılarına, “Hayat Bilgisi dersinde yer alan kazanımların beceri geliştirmeye yönelik olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya ait bulgular Tablo 4’te bulunmaktadır.

Tablo 4. Hayat Bilgisi dersinde yer alan kazanımların beceri geliştirmeye yönelik olması

Soru	Tema	f	%
Hayat Bilgisi dersinde yer alan kazanımların beceri geliştirmeye yönelik olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet	15	50
	Kısmen	6	20
	Hayır	9	30

Tablo 4 incelendiğinde, üçüncü alt problemde yer alan soruya katılımcıların %50 (15 kişi)'sinin "Evet"; %20 (6 kişi)'sinin "Kısmen"; %30 (9 kişi)'unun "Hayır" teması altında yanıt verdikleri görülmektedir. "Evet" teması altında yanıt veren katılımcıların oranlarının "Kısmen" veya "Hayır" teması altında yanıt verenlerden fazla ancak iki temanın toplam oranıyla eşittir. "Kısmen" ve "Hayır" yanıtlarını veren katılımcılar, ders kazanımlarının beceri geliştirmesi hakkında olumsuz yanıtlar vermişler ve bazı sorunları belirtmişlerdir. Bu katılımcılardan bazılarının vermiş olduğu yanıtlar aşağıdadır.

"Kısmen" teması altında yer alan bir katılımcı:

"...kazanımların her bölgenin aynı şartlara sahip olmadığını ve uygulama olarak ulaşılabilirliği her bölge de eşit olmadığı için yine uygulamasında sıkıntılar yaşanmaktadır..." (Ö5).

"Hayır" teması altında yer alan bir katılımcı:

"...Hayat Bilgisi dersinde yer alan kazanımlar gündelik hayattan uzak olduğundan bu nedenle teoride kalıyor..." (Ö24).

Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırma katılımcılarına, "Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimine gerekli önem verilmekte midir?" sorusu sorulmuştur. Bu soruya ait bulgular Tablo 5'te bulunmaktadır.

Tablo 5. Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimine gerekli önemin verilmesi

Soru	Tema	f	%
Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimine gerekli önem verilmekte midir?	Evet	11	37
	Kısmen	7	23
	Hayır	12	40

Tablo 5 incelendiğinde, dördüncü alt problemde yer alan soruya katılımcıların %37 (11 kişi)'sinin "Evet"; %23 (7 kişi)'ünün "Kısmen"; %40 (12 kişi)'inin "Hayır" teması altında yanıt verdikleri görülmektedir. "Evet" yanıtı veren katılımcıların oranı "Kısmen" yanıtını veren katılımcıların oranından fazlayken "Hayır" yanıtını veren katılımcılardan azdır. "Kısmen" ve "Hayır" yanıtını veren katılımcıların derste yaşam becerileri eğitimine gerekli önemin verilmesine yönelik olumsuz yanıtlar vermiş ve sorunları belirtmişlerdir. Bu katılımcılardan bazılarının vermiş olduğu yanıtlar aşağıdadır.

"Kısmen" teması altında yanıt veren bir katılımcı:

"...Gerek aile gerekse öğretmenler açısından çoğunlukla önemli bulunmadığı kanaatindeyim." (Ö16).

“Hayır” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“...Çünkü eğitim sitemimizin tamamı not(puan) ile değerlendirilerek sonuçlandırılıyor. Öğrencinin yaşam becerilerinden hangisini, ne düzeyde kazandırıldığı önemsenmiyor...” (Ö1).

Beşinci Alt Probleme Ait Bulgular

Araştırma katılımcılarına, “Hayat Bilgisi dersinde, yaşam becerileri eğitimi için öğretmenler yeterli donanıma sahip midir?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya ait bulgular Tablo 6’da bulunmaktadır.

Tablo 6. Hayat Bilgisi dersinde, yaşam becerileri eğitimi için öğretmenlerin yeterli donanımı

Soru	Tema	f	%
Hayat Bilgisi dersinde, yaşam becerileri eğitimi için öğretmenler yeterli donanıma sahip midir?	Evet	19	63
	Kısmen	5	17
	Hayır	6	20

Tablo 6 incelendiğinde, beşinci alt problemde yer alan soruya katılımcıların %63 (19 kişi)’ünün “Evet”; %17 (5 kişi)’sinin “Kısmen”; %20 (6 kişi)’sinin “Hayır” teması altında yanıt verdikleri görülmektedir. “Evet” teması altında yanıt veren katılımcıların oranları hem ayrı ayrı hem diğer iki temanın toplam oranından fazladır. “Kısmen” ve “Hayır” teması altında yanıt veren katılımcıların toplam oranı %37’dir. Katılımcılardan bazılarının vermiş olduğu yanıtlar aşağıdadır.

“Evet” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“Hayat Bilgisi dersinde, yaşam becerileri eğitimi için öğretmenlerin yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyorum...” (Ö11).

“Kısmen” teması altında yanıt veren bir katılımcı:

“...Yaşam becerilerini geliştirebilmek için bol etkinlikler ve uygulama yapılabilir. Fakat birçok arkadaşımız sadece düz anlatım yöntemini kullandığı için bu sağlanamıyor” (Ö25).

SONUÇ VE TARTIŞMA

Hayat Bilgisi dersinin amaçlarından biri de öğrencilere yaşam becerilerini kazandırmaktır. Bu amaca ulaşmak için dersi etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi ve değerlendirme sonrası ortaya çıkan sorunların ele alınarak çözüm yollarının bulunması gerekir. Bir dersi ve dersin işlevselliğini değerlendirirken başvurulacak önemli kaynaklardan birisi öğretmendir. Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimini değerlendirmede sınıf öğretmenlerinin görüşleri değerlidir. Bu araştırma yapılırken sınıf öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Araştırmanın 1. alt problemine ait bulgulara göre, “Evet” teması altında yanıt veren katılımcıların oranı, “Kısmen” veya “Hayır” teması altında yanıt veren katılımcılardan fazla olsa da bu iki tema altında yanıt veren katılımcıların toplam oranından azdır. Bu iki tema altında yanıtları olan katılımcılar, ders etkinliklerinin beceri eğitimine etkisi hakkında olumsuz yanıtlar vermiş ve sorunları belirtmiştir. “Kısmen” ve “Hayır” teması altında örnek verilen yanıtlarda katılımcılar, uygulamada ve ders kitaplarında sorunlar olduğunu söylemiştir. Bu bulgulara göre,

Hayat Bilgisi dersinde yer alan etkinliklerin beceri eğitimi için tekrardan gözden geçirilmesi gerektiği söylenebilir. Kanyılmaz (2018)'in çalışmasındaki bazı öğretmenler, 3. ve 4. sınıf Fen Bilimleri dersi programında yer alan yaşam becerilerinin kapsamını, etkinliklerden ve materyal yetersizliğinden dolayı kısmen yeterli veya yetersiz bulmuşlardır. Özdemir (2015)'in araştırmasındaki bazı öğretmenler, Fen Bilimleri dersinde yaşam becerileri için uygulama yapılmadığını ifade etmiştir.

2. alt probleme ait bulgulara göre, “Evet” teması altında yanıt veren katılımcıların oranı hem ayrı ayrı hem de toplamda diğer iki temanın (“kısmen”, “hayır”) katılımcı oranından fazladır. Bu bulgulara göre, Hayat Bilgisindeki yaşam becerilerinin öğrencileri hayata hazırlaması hakkında katılımcıların büyük çoğunluğu olumlu görüşte bulunmuşlardır. Kanyılmaz (2018)'in çalışmasına katılan öğretmenlere göre, Fen Bilgisi dersinde yer alan yaşam becerileri öğrencilere öğrendiklerini günlük hayatla ilişkilendirme, somutlaştırma, yaparak yaşayarak öğrenme vb. imkanları sağlamaktadır. Karal (2019)'ın araştırmasında bazı öğretmenler, yaşam becerilerini tanımlarken yaşamsal faaliyetler ve günlük yaşamla ilişkilendirmiştir. Ekmen ve Demir (2019)'in araştırmasına göre, bazı öğretmenler Hayat Bilgisi dersinde yer alan kazanımların öğrencileri hayata hazırlamada yeterli bulurken bazıları yetersiz bulmaktadır.

Olumsuz yanıtlar veren ve sorunları belirten diğer temaların toplam yüzdelik oranı %37'dir. Bu oran göz ardı edilemeyecek bir orandır. Bu sebeple “Kısmen” ve “Hayır” yanıtını veren öğretmenlerin görüşleri dikkate alınmalıdır. “Hayır” teması altında örnek verilen yanıtta katılımcı, ders içeriğinin gerçek yaşamdan uzak olduğunu belirtmiştir. Katılımcının bu şekilde yanıt vermesinin nedeni alışlagelmiş uygulamalardan kaynaklı olabilir. Murthy (2016)'ye göre, yaşam becerileri eğitiminde karşılaşılan problemler şöyledir: a) kavramsal ve prosedürel konular, b) bağımsız ve entegre yaklaşım, c) yardımcı program olarak yaşam becerileri eğitimi, d) yaşam becerileri eğitimi programı konusunda fikir birliğinin eksikliği, e) yaşam becerileri eğitimi programını önceden beri farklı şekilde taklit etmek, f) yaşam becerileri eğitimi programının ulusal düzeyde kabul edilebilir yetki ve metodolojiye ihtiyaç duyması.

3. alt probleme ait bulgulara göre, “Evet” teması altında yanıt veren katılımcıların oranlarının “Kısmen” veya “Hayır” teması altında yanıt verenlerin oranından daha fazla ancak iki temanın toplam oranıyla eşittir. “Kısmen” ve “Hayır” yanıtlarını veren katılımcılar, ders kazanımlarının beceri geliştirmesi hakkında olumsuz yanıtlar vermiş ve bazı sorunları belirtmişlerdir. Bu katılımcılardan bazılarının vermiş olduğu örnek yanıtlara göre, ders kazanımları günlük hayata, farklı bölgelerde yaşayan her öğrenciye hitap etmemekte ve bu durumlar aynı zamanda uygulama sorununu da ortaya çıkarmaktadır. Bu bulgular, ders kazanımlarının beceri eğitimi için tekrardan değerlendirilebilir olduğunu göstermektedir. Barlas (2015) çalışmasında, Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının beceri kazandırmadaki etkisine yönelik öğretmen görüşlerinin genel olarak iyi derece olduğunu söylemiştir. Kalafatçı (2017)'nin çalışmasındaki öğretmenlerin çoğu, Hayat Bilgisi dersinde yer alan kazanımların dersin genel amaçlarına uygun olduğunu belirtmişlerdir.

4. alt probleme ait bulgulara göre, “Evet” yanıtı veren katılımcıların oranı “Kısmen” yanıtını veren katılımcıların oranından fazlayken “Hayır” yanıtını veren katılımcılardan azdır. “Kısmen” ve “Hayır” yanıtını veren katılımcıların, derste yaşam becerileri eğitime gerekli önemin verilmesine yönelik olumsuz yanıtlar verdikleri ve sorunları belirttikleri ve bu iki temanın toplam oranının yüksek olduğu görülmektedir. “Kısmen” ve “Hayır” teması altında görüş belirten katılımcıların örnek yanıtlarına göre, aile ve öğretmenler çoğunlukla beceri eğitime önem vermemekte; öğrencilerdeki yaşam becerisinden çok ders notlarına

bakmaktadır. Bu bulgulara göre, yaşam becerileri eğitimi için dersin tekrar gözden geçirilmesi; aile ve öğretmen faktörlerinin doğru değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir. Çünkü yaşam becerileri eğitiminde öğretmen önemli bir faktördür (Chirwa ve Naidoo, 2014; Prasertcharoensuk, Somprach ve Ngang; 2015) ve bu eğitimde ailelere de önemli görevler düşmektedir (Spamer, 2016; Tan, 2018). Özdemir (2015)'in çalışmasındaki bazı öğretmenler, Fen Bilimleri dersi öğretim programında yaşam becerilerinin bulunmasına yönelik olumlu görüş belirtirken bazıları öğretim programında yer alan becerilerin öğrencilerin yaşam becerilerini kazanması için yeterli olmayacağını belirtmiştir. Olumsuz görüş bildiren öğretmenler, öncelikle kalabalık sınıf mevcudu, ders saatinin azlığı gibi problemlerin çözülmesi gerektiğini söylemiştir.

5. alt probleme ait bulgulara göre, “Evet” teması altında yanıt veren katılımcıların oranları hem ayrı ayrı hem diğer iki temanın toplam oranından fazladır. “Kısmen” ve “Hayır” teması altında yanıt veren katılımcıların toplam oranı %37’dir. Bu bulgulara göre katılımcıların çoğu, sınıf öğretmenlerini yaşam becerileri için yeterli donanımda görmektedir. Boysak (2020)’ın araştırmasına göre, genellikle sınıf öğretmenleri yaşam becerilerini yüksek düzeyde kullanmaktadır. Aşkın Tekkol ve Bozdemir Yüzbaşıoğlu (2019), sınıf öğretmeni adaylarının yaşam becerilerinin yüksek düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Külekçi Akyavuz ve Karakaş (2020), öğretmen adaylarının yaşam becerileri düzeylerinin yüksek olduğunu ortaya çıkarmıştır. Ay ve Uslu (2019), Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının yaşam becerileri düzeylerinin yüksek olduğuna ulaşmıştır.

Diğer yandan sınıf öğretmenlerinin yaşam becerileri eğitimi hakkında olumsuz yanıt veren ve sorun belirten katılımcıların oranı %37’dir. Bu oran, beceri eğitiminde öğretmen faktörünün ve yetiştirmenin gözden geçirilmesi için yeterli bir oran olarak görülebilir. Yılmaz, Yılmaz ve Göçen (2018) ise yaşam becerileri hakkında öğretmen adayların eksikliklerinin olduğunu tespit etmiştir. Grover (2018) yaşam becerileri eğitimi zorlaştıran nedenlerden birinin öğretmen girdileri olduğunu belirtmiştir. Chelangat (2017), müdürlerin yaşam becerileri eğitimi yönetiminin öğrencilerin yaşam becerileri eğitimi yönetme üzerinde etkili olduğunu belirtmiştir. Yuen ve diğerleri (2010), öğrencilerin yaşam becerilerini uygulamasında öğretmen faktörünün etkili olduğunu belirtmiştir.

Araştırma sonucunda Hayat Bilgisi dersinde yaşam becerileri eğitimine yönelik öğretmen görüşlerinin farklı olduğu ortaya çıkmıştır. Bazı öğretmenler, dersin yaşam becerileri eğitimi için istenilen yeterliliği, verimliliği taşıdığını; derse gerekli önemin verildiğini ve öğretmenlerin yaşam becerileri için donanımlı olduğunu belirtmiştir. Bazıları ise bu ifadelerin aksi yönde görüşler ileri sürmüştür. Araştırma konusuyla ilgili yapılan bazı çalışmaların da benzer bulgular elde ettiği görülmektedir. Bu duruma göre, diğer çalışmaların bulgularının bu araştırmanın bulgularını desteklediği ve onayladığı söylenebilir.

ÖNERİLER

- 1) Hayat Bilgisi ders kitapları ve etkinlikleri yaşam becerileri eğitimi yönünden daha fazla zenginleştirilebilir.
- 2) Hayat Bilgisi ders içeriğinin öğrencilerin günlük yaşamlarıyla örtüşecek şekilde olması gerekir. Bu sebeple ders içeriğinin gözden geçirilerek düzenlenmesi yapılabilir.
- 3) Hayat Bilgisi ders kazanımlarının öğrencilerin beceri edinmelerini destekler nitelikte olması için kazanımların beceri öğretiminde etkisini artıracak düzenleme ve çalışmalar yapılabilir.

- 4) Yaşam becerileri öğretiminin, önemi ve gerekliliğinin daha iyi anlaşılması için gerek meslek öncesi gerekse meslek süreci eğitimlerinde yaşam becerileri hakkında öğretmenlere eğitimler verilebilir.

Etik Metin

Bu makalede araştırma ve yayın etiği kuralları takip edilmektedir. Makale ile ilgili her türlü ihlalin sorumluluğu yazar/yazarlara aittir.

KAYNAKÇA

- Aladağ, S. (2016). Hayat Bilgisi öğretimi. İçinde S. Güven ve S. Kaymakçı, (Ed.), *Hayat Bilgisi: Tanımı, amacı ve doğası* (ss. 1-21). Pegem Akademi.
- Aşkın Tekkol, İ. ve Bozdemir Yüzbaşıoğlu, H. (2019, 16-20, Ekim). *Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam becerilerinin incelenmesi*. 18. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Antalya, Türkiye.
- Ay, E. & Uslu, S. (2019). An examination of the prospective social studies teachers' life skills. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 10 (37), 709-725.
- Barlas, B. (2015). *Hayat Bilgisi dersi kazanımlarının ortak ve derse özgü becerileri kazandırmadaki etkililiğinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak belirlenmesi* [Yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye.
- Behrani, P. (2016). Implementation aspects of life skills education program in central board of secondary education schools. *International Education and Research Journal*, 2 (3), 68-71.
- Boysak, M. E. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin yaşam becerilerine ilişkin görüşlerinin çoklu değişkenler açısından incelenmesi* [Yüksek lisans tezi]. Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (13. Baskı). Pegem Akademi.
- CBSE (2013). *Teacher's Manual–Life Skills for Class-VIII, India*.
- Chelangat, C. (2017). *Relationship between head teachers management style of life skills education and academic performance of learners in Kenya certificate of primary education in Narok County, Kenya*. [Yüksek lisans tezi]. Maasai Mara Üniversitesi, Narok, Kenya.
- Chirwa, G. & Naidoo, D. (2014). Structural and social constraints in the teaching of life skills for HIV/AIDS prevention in Malawi primary schools. *South African Journal of Childhood Education*, 4 (1), 61-79.
- Ekiz, D. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (3. Baskı). Anı.
- Ekmen, M. & Demir, M. K. (2019). Hayat Bilgisi Öğretim Programı Kazanımlarının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 77, 35-57.
- Grover, J. (2018). Challenges in the Implementation of Life Skills Education. *International Journal of Research and Analytical Reviews*, 5 (2), 452-456.
- Kalafatçı Ö. (2017). *Hayat Bilgisi dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi (Ordu ili örneği)* [Yüksek lisans tezi] Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye.
- Kanyılmaz, B. M. (2018). *Sınıf öğretmenlerinin Fen bilimleri dersi öğretim programında yer alan yaşam becerilerinin öğrencilere kazandırılmasına yönelik yaklaşımlarının değerlendirilmesi* [Yüksek lisans tezi]. Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye.
- Karaca, N. H. (2008). *İlköğretim Hayat Bilgisi ders kitaplarının 2005 Hayat Bilgisi ders programında yer alan becerileri uygunluk düzeyinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Afyonkarahisar ili örnekleme)* [Yüksek lisans tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, Türkiye.
- Karal, E. (2019). *Fen bilimleri öğretmenlerinin yaşam becerileri ve yaşam becerilerinin öğretim programındaki yerine ilişkin görüşleri* [Yüksek lisans tezi]. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize, Türkiye.

- Koran, N. (2010). Yaşam becerileri. İçinde A. Ummanel, (Ed.), *Yaşam becerilerinin tanımı ve önemi* (ss. 1-20). İstanbul Üniversitesi, Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi. 29 Aralık 2020, <http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/kok/yasambecerileri.pdf>.
- Küleççi Akyavuz, E. ve Karakaş, A. (2020). Öğretmen adaylarının yaşam becerilerinin incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9 (4), 1832-1851.
- MEB. (2009). *İlköğretim 1, 2 ve 3. sınıflar Hayat Bilgisi dersi öğretim programı ve kılavuzu*. 2 Mart 2018, <http://talimterbiye.mebnet.net/Ogretim%20Programlari/ilkokul/2010-2011/HayatBilgisi-3.S%C4%B1n%C4%B1f.pdf>.
- MEB. (2015). *İlkokul Hayat Bilgisi dersi (1 2 ve 3. sınıflar) öğretim programı*. 10 Mart 2018, <http://docplayer.biz.tr/31159359-T-c-milli-egitim-bakanligi.html>.
- MEB. (2017). *İlkokul Hayat Bilgisi dersi (1. 2. ve 3. sınıflar) öğretim programı*. 28 Ekim 2017, <https://bilimakademisi.org/wp-content/uploads/2017/02/Hayat-Bilgisi.pdf>.
- MEB. (2018). *Hayat Bilgisi dersi öğretim programı. (İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflar)*. 1 Mart 2018, <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=326>.
- Ministry of Education and Sports (2011). *Life skills curriculum for primary school teachers in Uganda*. <https://healtheducationresources.unesco.org/library/documents/life-skills-primary-schools-uganda-teachers-hand-book>
- Murthy, C. V. (2016). Issues, problems and possibilities of life skills education for school going adolescents. *The International Journal of Indian Psychology*, 3 (3), 56-76.
- Özdemir, D. (2015). *Fen bilimleri öğretmenlerinin yaşam becerileri hakkındaki görüşleri* [Yüksek lisans tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, Türkiye.
- Prajapati, R., Sharma, B. & Sharma, D. (2017). Significance of life skills education. *Contemporary Issues in Education Research*, 10 (1), 1-6.
- Prasertcharoensuka, T., Somprachb, K. & Ngangc, T.K. (2015). Influence of teacher competency factors and students' life skills on learning achievement. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 186, 566-572.
- Selçuk, A. M. (2019). *Öğretim elemanlarının yaşam becerileri hakkındaki görüşleri* [Yüksek lisans tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, Türkiye.
- Spamer, C.J. (2016). *Family involvement in Life Skills development of learners in a primary school* [Yüksek lisans tezi]. West Üniversitesi, Trollhättan, İsveç.
- Subasree, R. & Nair, A. R. (2014). The life skills assessment scale: The construction and validation of a new comprehensive scale for measuring life skills. *IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS)*, 19 (1), 50-58.
- Şimşek, N. (2014). Hayat Bilgisi öğretimi. İçinde Z.N. Baysal, (Ed.), *2005 Hayat Bilgisi öğretim programı'na önceki programlarla karşılaştırmalı bir bakış* (ss. 51-68). Lisans.
- Şimşek, N. (2019). Yaşam Becerileri Eğitimi Ölçeğinin Geçerlik Güvenirlik Çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27 (1), 261-270.
- Tan, S. (2018). *Life skills education: teachers' perceptions in primary school classrooms in Finland and Singapore* [Eğitimde yüksek lisans tezi]. Jyväskylä Üniversitesi, Jyväskylä, Finlandiya.
- Thomson, R. & Georgalis, A. (2017). Boys on the move. United Nations Population Fund. 01 Ocak 2021, <https://eeca.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Boys%20on%20the%20move%20English%20-%20Facilitator%20book.pdf>.
- Turgut, S. (2019). *Öğretmen adaylarının yaşam becerilerine yönelik görüşlerinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur, Türkiye.
- Türk Dil Kurumu (TDK). *Beceri*. 05 Ocak 2021, <https://sozluk.gov.tr/>.
- UNICEF (2020). Basic Life Skills Programme, Azerbaycan. 05 Ocak 2021, <https://www.unicef.org/azerbaijan/search?force=0&query=KNOWLEDGE+BRIEF%3A+BASIC+LIFE+SKILLS+CURRICULUM>.

- United Nations Office on Drugs and Crime (2006). Module 7 Life Skills. 04 Ocak 2021, <https://www.unodc.org/unodc/site-search.html?q=L%C4%B0FE+SK%C4%B0LLS> .
- WHO (2020). *Life skills education school handbook: prevention of noncommunicable diseases: Approaches for schools*. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240005020>
- WHO. (1997). *Life skills education for children and adolescents in schools*. Geneva Switzerland: World Health Organization.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, G. (2020). *İlkokul düzeyinde öğrencilere kazandırılması gerekli temel yaşam becerilerinin Hayat Bilgisi dersi bağlamında analizi* [Doktora tezi]. Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye.
- Yılmaz, F., Yılmaz, F. & Göçen, S. (2018, 14-17, Kasım). *Sınıf öğretmeni adaylarının Hayat Bilgisi dersi öğretim programında yer alan temel yaşam becerilerine ilişkin görüşleri* [Sözlü Sunum]. Uluslararası sosyal bilimler ve eğitim konferansı (ISSEC), Diyarbakır, Türkiye.
- Yuen, M. T., Chan, T. H., Chan, R. M. C., Lau, P. S. Y., Gysbers, N. C. ve Shea, P. M. K. (2010). *Connectedness and life skills development among primary students in Hong Kong: A brief report*. Hong Kong, China: The University of Hong Kong Faculty of Education Connectedness and Life Skills Development Project. 28 Aralık 2020, http://web.hku.hk/~life/pdf/rp/Yuen_Primary_brief%20report_2010-12-30.pdf.

EXTENDED ABSTRACT

An Analysis of Life Skills Education in Life Sciences: Teachers' Views

Introduction

Primary school learning includes knowledge, values and skills, but skill teaching has a separate place among these learnings. The reason for this is that there is a possibility that knowledge and values may remain passive after learning and cannot be transferred to daily life. However, skill is required when it comes to activating them, pouring them into daily life, processing, transforming and using them. In other words, skill is the student's use of what he has learned in his daily life or benefiting from what he has learned; It can be defined as producing a product by processing all the resources that the student has learned.

One of the courses in which skill training is included among primary school courses is the Life Science course. One of the aims of this course is to be effective in solving and overcoming the problems and difficulties that may arise in students' daily and later lives; to gain skills that can make their lives easier and more comfortable.

The Life Studies course should be evaluated for these skills that will have a great impact on students' lives. The aim of this study is to evaluate the Life Studies course in teaching life skills. While making this evaluation, the opinions of the teachers who were effective in the planning, teaching and evaluation of the lesson were consulted.

Method

This study, which was conducted to evaluate the Life Studies course in life skills teaching, was carried out with the case study model. The opinions of the teachers about the subject of the study were taken and these ideas were analyzed and evaluated using the percentage frequency method. The sample selection was made with the easily accessible case sampling of the purposive sampling method. With this method, 30 teachers working in the official schools of Nizip district of Gaziantep province were reached. The data collection phase was done with semi-structured interview technique. With this technique, 5 open-ended questions were asked to the participants. According to Ekiz (2013), in this technique, questions are formed in advance and there is partial flexibility in the questions.

Before the interview form was created, 5 basic and alternative questions were prepared by scanning the relevant literature and making use of expert opinions. These questions were applied to 15 classroom teachers as a premise. As a result of this application, it was decided to use the questions that were found to be functional in the interview form.

The interview form used in the study consists of two parts. In the first part, personal and professional information of teachers; In the second part, there are questions directed to the teachers about the subject of the study.

While analyzing the data obtained as a result of the interviews with the classroom teachers, the percentage and frequency techniques of the descriptive analysis method were used. While

applying this technique, numbers such as Ö1, Ö2, ... ,Ö29, Ö30 were given to the forms used in data collection. After this process, each numbered form was read by the researchers. After the reading process, percentage and frequency calculations of the demographic characteristics of the participants were carried out. The data obtained after these processes were tabulated and evaluated. After the analysis of demographic characteristics, the analysis of the answers given by the participants to 5 open-ended questions was started. Each of the questions asked to the participants was evaluated as a sub-problem. While analyzing the answers of the participants, 3 themes were created for each problem based on these answers, and the percentage and frequency calculations of the participant answers under these themes were made. The data obtained as a result of these calculations were tabulated and interpreted. After interpreting the tables, sample answers were given for the themes.

Result and Discussion

As a result of the research, it was revealed that the views of teachers on life skills education in the Life Studies course were different. Some teachers say that the course carries the desired proficiency and efficiency for life skills training; He stated that the necessary importance was given to the lesson and that the teachers were equipped for life skills. Others have argued the opposite of these statements. It is seen that some studies on the research subject have also obtained similar findings. Accordingly, it can be said that the findings of other studies support and confirm the findings of this study. According to the research of Ekmen and Demir (2019), some teachers find the achievements in the Life Studies course sufficient to prepare students for life, while others find it insufficient. In his study, Barlas (2015) stated that the teachers' views on the effect of Life Studies course acquisitions on gaining skills were generally good. Most of the teachers in Kalafatçı (2017)'s study stated that the achievements in the Life studies course were suitable for the general objectives of the course.

"International Journal of New Approaches in Social Studies - IJONASS" is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).